

**PENGAJIAN AL-QUR'AN SEKOLAH RENDAH ISLAM SWASTA DI KOTA
BHARU, KELANTAN: KAJIAN TERHADAP PELAKSANAAN**

ABDULROSEH MAMA

**JABATAN AL-QURAN DAN AL-HADITH
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2014

**PENGAJIAN AL-QUR'AN SEKOLAH RENDAH ISLAM
SWASTA DI KOTA BHARU, KELANTAN : KAJIAN
TERHADAP PELAKSANAANNYA**

ABDULROSEH MAMA

**JABATAN AL-QURAN DAN AL-HADITH
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2014

**PENGAJIAN AL-QUR'AN SEKOLAH RENDAH ISLAM
SWASTA DI KOTA BHARU, KELANTAN : KAJIAN
TERHADAP PELAKSANAANNYA**

ABDULROSEH MAMA

**DISERTASIINI DISERTAKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN BAGI IJAZAH SARJANA USULUDDIN
(SECARA PENYELIDIKAN)**

**JABATAN AL-QURAN DAN AL-HADITH
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2014

ABSTRAK

Kajian ini membincangkan pelaksanaan pengajian al-Quran di sekolah rendah Islam swasta di Kota Bharu, Kelantan Darun Naim. Kajian ini melibatkan tiga buah sekolah terpilih. Tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti pelaksanaan pengajian al-Qur'ān dan menganalisis persepsi murid dan guru terhadap pelaksanaan pengajian al-Qur'ān. Instrumen yang diguna dalam kajian ini ialah soal selidik dan temu bual. Kajian ini dijalankan terhadap 277 orang murid dan 25 orang guru sebagai responden. Data-data dianalisis melalui SPSS Versi 21.0. Analisis deskriptif seperti frekuensi, peratusan dan graf telah dijalankan dalam kajian ini. Dapatkan menunjukkan hampir 69% murid dapat menguasai al-Qurān sama ada mengenal dan membaca dengan baik. Manakala 31% murid yang masih lemah, masih keliru dengan sebutan huruf dan kalimah serta hukum-hukum tajwid. Namun dapatan yang amat memberangsangkan ini menunjukkan pembelajaran yang dibawa mudah diikuti oleh murid. Penekanan yang diberi oleh guru adalah untuk menjadikan muridnya mahir al-Qur'ān. Secara tidak langsung, didapati hampir kesemua murid-murid tahun lima dan enam telah mengkhatamkan al-Qur'ān. Prestasi cemerlang dan sahsiah yang ditonjolkan oleh murid-murid adalah berkat daripada iltizam dan penjagaan adab terhadap al-Quran. Pelaksanaan yang sistematik menampakkan hasil yang memuaskan. Kerjasama dari pihak pentadbir, guru, ibu bapa dan murid telah berjaya membawa ke matlamat nya, iaitu untuk memberi teras kepada pendidikan roh al-Qur'ān.

ABSTRACT

This study discusses the implementation of Qur'anic studies at a private Islamic school in Kota Bharu, Kelantan Darun Naim. The study involved three selected schools. The purpose of this study is to identify the implementation of Qur'anic studies and analyze the perception of students and teachers on the implementation of Qur'anic studies. The instruments used in this study were questionnaires and interviews. The study was conducted on 277 students and 25 teachers as respondents. The data were analyzed with SPSS version 21.0. Descriptive analysis such as frequencies, percentages and graphs were carried out in this study, results showed that almost 69% of students are able to master the Quran either recognize and read well. Whereas 31% of pupils are still weak, still confused by references to letters and words as well as the laws of Tajweed. But these encouraging findings show that brought mobile learning followed by the disciples. The emphasis given by the teacher is to make students proficient in the Qur'an. Indirectly almost all the students in the five and six were recitation of the Qur'an. Outstanding performance and personality are highlighted by the students is thanks to the commitment and care of the manners of the Qur'an. Systematic implementation showed satisfactory results. Cooperation from administrators, teachers, parents and students helped us to bring this goal, which is to provide education at the core of the spirit of the Qur'an.

. الملخص

تناقش هذه الرسالة دراسات تنفيذية في بعض المدارس الإسلامية الأهلية في كوتا بهارو ، كلتن دارالنعيم. وتشمل الدراسة ثلاثة مدارس مختارة والغرض من هذه الدراسة هو التعرف على تنفيذ الدراسة القرآنية وتحليل تصور الطلاب والمعلمين على تنفيذ دراسة القرآن. الأدوات المستخدمة لحصول على نتائج الدراسة الصحيحة بطريقة الإستبيانات والمقابلات. وقد أجريت الدراسة على 277 تلميذا و 25 معلما. وقد تم تحليل البيانات باستخدام SPSS الإصدار 21.0 واستخدمت التحليلات الوصفية مثل التكرارات والنسب المئوية والرسوم البيانية وأظهرت النتائج أن ما يقرب من 69 % من التلاميذ قادرون على قراءة القرآن قراءة صحيحة ومحودة، في حين أن 31 % منهم يعبرون ضعيفاء في نطق الكلمة و التجويد . ومع ذلك ، وظهر التأثير في هذه الرسالة أن التلاميذ فيهم رغبة قوية في التعلم ويشعرون بالسهولة. و تشجيع المعلم يساعد في اتقان التلاميذ دراستهم للقرآن. بشكل غير مباشر ، وما يقرب من 65 % من التلاميذ استطاعوا ختم القرآن كليا. إن الأداء المعلم المتميز وشخصية التلاميذ كانت بفضل التزامهم ورعاية لآداب القرآن. بوجود بيئة التعاون من قبل الإداريين والمعلمين وأولياء الأمور والتلاميذ كل هذا يهدف إلى تحقيق الاهداف المنشودة، وهو توفير التعليم نحو دراسة قرآنية أصيلة.

PENGHARGAAN

الحمد لله رب العالمين، والصلوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين وعلى آله وصحبه وسلم، أما بعد.

FaHamdan wa syukran memanjatkan ke hadrat Allah S.W.T di atas segala limpah kurnia-Nya sehingga dapat saya menyiapkan tesis ini bagi menamatkan pengajian saya di peringkat Sarjana.

Penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga dirakamkan kepada penyelia saya al-fadhil ustaz **Dr. Ahmad Najib Bin Abdullah** selaku *musyriif* yang telah banyak memberi bimbingan . nasihat dan tunjuk ajar kepada saya. Terima kasih juga saya ucapkan kepada semua pensyarah dan kakitangan di jabatan al-Quran dan al-Hadith yang membantu dan memberi kemudahan kepada saya dalam proses menyiapkan kajian ini.

Penghargaan istimewa kepada bonda yang disayangi dan dirindu **Hajjah. Aisyah Binti Haji Abdullatif** yang sentiasa mendoakan kejayaan anaknya. Tidak lupa dipanjatkan doa kepada arwah ayahda **Haji Hasan bin Haji Ahmad Allahu Yarham**, semogo rohnya tergolong di kalangan orang-orang yang soleh. Ungkapan penghargaan untuk isteri **Rosmarini binti Uthman** yang penuh kesabaran, kesetiaan dan keikhlasan telah banyak memberi inspirasi serta galakan sepanjang pengajian ini. Kemudian kepada tiga permata hatiku **Ahmad Irsyad, Mohammad Mursyid** dan **Nur Aisyah Rasyada** sebagai penyunting semangat dalam perjuangan yang suci.

Akhirnya didoakan buat semua yang membantu , semoga Allah S.W.T memberi keberkatan dan kesejahteraan di dunia dan akhirat . *Āmīn Yā Rab al-Ālāmīn. Wa al-salām alaikum warahmatu Allāh wa barakātuh*

Sekian,

.....
(ABDULROSEH MAMA@ABDUL RASYID BIN HASSAN)
(IGB090035)

Jabatan al-Quran dan al-Hadith
Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.

ISI KANDUNGAN

TAJUK	HALAMAN
Perakuan Keaslian Penulisan	III
Abstrak	IV
Abstract	V
الملخص	VI
Penghargaan	VII
Isi Kandungan	VIII
Senarai Jadual	XII
Senarai Graf	XV
Senarai Kependekan	XVI
Senarai Jadual Transliterasi	XVIII

PENDAHULUAN

0.0 Pengenalan	1
0.1 Latar Belakang Masalah	1
0.2 Pengertian Tajuk	3
0.3 Permasalahan Kajian	4
0.4 Objektif Kajian	5
0.5 Kepentingan Kajian	5
0.6 Skop Kajian	6
0.7 Sorokan kajian	6
0.8 Metodologi Penyelidikan	11

BAB PERTAMA AL-QUR'AN DAN PENGAJIANNYA

1.0 Pengenalan	17
1.1 Al-Qur'ān	18
1.1.1 Definisi di segi bahasa	18
1.1.2 Takrif istilah	21
1.1.3 Nama-nama al-Qur'ān	22
1.1.4 Sifat-sifat al-Qur'ān	25
1.1.5 Huruf- huruf al-Qur'ān	27
1.1.6 Ayat-ayat dan surah-surah al-Qur'ān	28
1.2 Al-Qur'ān pada zaman Nabi S.A.W.	30
1.3 Al-Qur'ān pada zaman <i>Khulafā al-Rāsyidīn</i>	33
1.4 Tujuan al-Qur'ān diturunkan	35
1.5 Pengajian	37
1.5.1 Definisi	37
1.5.2 Istilah <i>ḥalaqah</i> al-Qur'ān	38
1.5.3 <i>Halaqah</i> al-Qur'ān	40
1.5.4 Para <i>huffāz</i> <i>ḥalaqah</i> al-Qur'ān	46
1.6 Adab-adab dengan al-Qur'ān	47
1.6.1 Adab seorang guru al-Qur'ān	48
1.6.2 Adab penuntut al-Qur'ān	50
1.6.3 Adab membaca al-Qur'ān	52

1.6.4	Adab mendengar al-Qur'ān	53
1.7	Pengajian al-Qur'ān di Tanah Melayu	54
	1.7.1 Belajar al-Qur'ān di rumah Tok Guru	55
	1.7.2 Sistem Pondok	56
	1.7.3 Sistem Madrasah	57
	1.7.4 Sistem Kurikulum Bersepadu	59
1.8	Kesimpulan	60

BAB KEDUA

PENGAJIAN AL-QURAN DI SEKOLAH-SEKOLAH Malaysia

2.0	Pengenalan	63
2.1	Pengajian al-Qur'ān di Sekolah Kebangsaan Malaysia	63
	2.1.1 Konsep, Takrif, Matlamat dan Objektif	64
	2.1.2 Pelaksanaan Model Khatam	65
	2.1.3 Pelaksanaan Model <i>Tasmek</i>	67
2.2	Institusi Pendidikan Swasta Malaysia	68
	2.2.1 Sekolah rendah Islam swasta di Malaysia	69
	2.2.2 Senarai sekolah rendah Islam swasta	70
2.3	Sekolah-sekolah Rendah Islam Swasta di Kelantan	74
	2.3.1 Pengurusan dan pentadbiran Sekolah	77
	2.3.2 Tugas-tugas lembaga pengelola	77
	2.3.3 Tugas-tugas lembaga pentadbir	78
	2.3.4 Perancangan pendidikan dan tahap pengajian	79
2.4	Tanggungjawab dan Kurikulum Sekolah	81
	2.4.1 Aliran kurikulum pengajaran dan pembelajaran	82
2.5	Sekolah Rendah Islam Aman	82
	2.5.1 Sejarah SRI Aman	83
	2.5.2 Matlamat penubuhan	84
	2.5.3 Pendaftaran	85
	2.5.4 Falsafah pendidikan SRI Aman	85
	2.5.5 Objektif SRI Aman	85
	2.5.6 Visi, Misi dan Nilai SRI Aman	86
	2.5.7 Matlamat dan Objektif kurikulum SRI Aman	86
	2.5.8 Kurikulum bersepadu SRI Aman	87
	2.5.9 Teras kurikulum SRI Aman	87
	2.5.10 Aspek penilaian	89
2.6	Sekolah Rendah Islam al-Hikmah (ABIM)	90
	2.6.1 Sejarah dan Falsafah SERI ABIM	90
	2.6.2 Matlamat SERI ABIM	91
	2.6.3 Objektif SERI ABIM	92
	2.6.4 Keistimewaan SERI ABIM	93
2.7	Sekolah Rendah Islam Kiblah	93
	2.7.1 Falsafah, Visi dan Misi SRI Kiblah	94
	2.7.2 Matlamat SRI Kiblah	94
	2.7.3 Piagam pelanggan SRI Kiblah	95
	2.7.4 Agenda dan sistem SRI Kiblah	96
	2.7.5 Kurikulum, kokurikulum dan penghayatan Islam	96
	2.7.6 Skop tugas unit program cakna al-Qur'ān SRI Kiblah	97
	2.7.7 Objektif dan tindakan ibubapa SRI Kiblah	98
2.8	Kesimpulan	99

BAB KETIGA
LAPORAN DAN ANALISIS DATA PELAKSANAAN PENGAJIAN AL-QUR'ĀN
SEKOLAH RENDAH ISLAM SWASTA DI KOTA BHARU, KELANTAN

3.0	Pengenalan	101
3.1	Pelaksanaan Kelas al-Qur'ān di Sekolah Rendah Islam Swasta	102
	3.1.1 Sekolah rendah Islam Aman (SRI Aman)	102
	3.1.2 Sekolah rendah Islam al-Hikmah (SERI Al-Hikmah)	103
	3.1.3 Sekolah rendah Islam Kiblah (SRI Kiblah)	105
3.2	Struktur Organisasi Sekolah Rendah Islam Swasta	105
	3.2.1 Jawatankuasa dasar dan penyelaras	106
	3.2.2 Jawatan penyelia dan penyelaras	106
	3.2.3 Guru dan tenaga pengajar	106
3.3	Pelaksanaan Matlamat dan Objektif di Sekolah Rendah Islam Swasta	107
	3.3.1 Mata pelajaran al-Qur'ān	107
	3.3.2 Masa pelajaran al-Qur'ān	108
	3.3.3 Matlamat pelajaran al-Qur'ān	108
	3.3.4 Objektif pelajaran al-Qur'ān	109
	3.3.5 Pelaksanaan di bawah skop tugas unit al-Qur'ān	111
3.4	Pelaksanaan Teknik, Perancangan dan Pengurusan Kelas al-Qur'ān	111
	3.4.1 Pelaksanaan teknik am pengajaran mengenal al-Qur'ān	111
	3.4.2 Pelaksanaan teknik am pengajaran membaca al-Qur'ān	112
	3.4.3 Pelaksanaan perancangan dan langkah mengajar al-Qur'ān	113
	3.4.4 Pelaksanaan sukatan pelajaran al-Qur'ān	114
3.5	Kesimpulan	116

BAB KEEMPAT
ANALISIS DATA PELAKSANAAN PENGAJIAN AL-QUR'ĀN DI SEKOLAH
RENDAH ISLAM SWASTA

4.0	Pengenalan	119
4.1	Metodologi Penyelidik	119
4.2	Ujian Rintis	121
4.3	Analisa Data dalam Pelaksanaan Pengajian al-Qur'ān	123
	4.3.1 Bahagia A : Latar Belakang Guru	124
	1. Jantina	124
	2. Umur	124
	3. Pendidikan tertinggi	125
	4. Status jawatan	126
	5. Tahap kemahiran Membaca	127
	6. Pengalaman mengajar	127
	7. Kursus yang pernah diikuti	128
	8. Perasaan suka dan minat mengajar	128
	4.3.2 Bahagia B: Persepsi guru terhadap pelaksanaan kurikulum al-Qur'ān	129
	1. Kursus perguruan membantu menambah ilmu dan kemahiran	129
	2. Kursus amat jarang dilaksanakan	129
	3. Tempat serta masa diadakan tidak dapat meningkat motivasi	130
	4. Bilangan pelajar dalam satu kelas adalah selesa	131
	5. Bilik pembelajaran yang luas dan selesa	131
	6. Waktu pembelajaran yang selesa	132
	7. Kemudahan bantu pengajaran oleh pihak pengurusan	132
	8. Kaedah yang sesuai dan berkesan	133

9. Kaedah yang pelbagai	133
10. Murid diberi peluang untuk mencuba	134
4.3.4 Bahagian C : Pelaksanaan kurikulum dan kaedah pengajian	136
1. Menekankan adab-adab membaca al-Qur'ān kepada murid-murid	136
2. Kaedah yang sering digunakan ketika mengajar tilawah al-Qur'ān	136
3. Kaedah yang digunakan ketika menyemak hafazan pelajar	137
4. Apakah kaedah yang sering digunakan ketika mengajar tajwid	137
5. Ilmu-ilmu al-Qur'ān yang dihadapi kesukaran untuk mengajar	138
6. Apakah tahap pencapaian al-Qur'ān murid-murid	138
7. Apakah kekerapan anda membuat rancangan mengajan harian	139
8. Pengajaran al-Qur'ān mengikut perancangan tahunan RPT	139
9. Apakah sikap pihak pentadbiran terhadap program al-Qur'ān	140
4.4 Analisa Data Murid	140
4.4.1 Bahagia A : Latar belakang murid	141
1. Jantina	141
2. Darjah	141
3. Pekerjaan Ibu bapa/keluarga	142
4. Peringkat tertinggi pendidikan ibu bapa/penjaga	143
4.4.2 Bahagia B : Persepsi Minat Responden Terhadap Pelaksanaan	144
1. Saya suka belajar al-Qur'ān	144
2. Al-Quran adalah mata pelajaran yang mudah dipelajari.	144
3. Saya suka guru mengajar al-Quran	145
4. Saya suka mengikuti kelas tambahan al-Qur'ān di sekolah	146
5. Saya rasa mencukupi masa belajar al-Qur'ān dalam kelas.	146
6. Saya suka membaca dan menghafal al-Qur'ān pada masa lapang.	147
7. Saya suka melibatkan diri dalam aktiviti al-Qur'ān.	147
8. Saya berminat untuk menguasai al-Qur'ān sepenuhnya.	148
4.4.3 Bahagian C: Tahap keberkesanan terhadap pelaksanaan kelas	149
1. Kebolehan saya mengenal huruf <i>hijāiyah</i> dan makhraj yang betul	149
2. Kebolehan saya menyebut kalimah al-Qur'ān	150
3. Kebolehan saya menyebut kalimah al-Qur'ān yang bersambung	150
4. Kebolehan saya mengenal tanda-tanda dalam al-Qur'ān.	151
5. Kebolehan saya membaca al-Qur'ān mengikut hukum tajwid	151
6. Kebolehan saya menghafal surah-surah lazim dengan lancar	152
7. Kebolehan saya membaca surah <i>yasin</i> dengan bertajwid	152
8. Sepanjang mengikuti kelas al-Qur'ān, saya rasa mahir al-Qur'ān	153
4.4.4 Bahagian D: Kaedah pelaksanaan pengajian al-Qur'ān	154
1. Saya mendengar bacaan al-Qur'ān melalui CD,VCD dll	155
2. Saya menulis ayat-ayat yang hendak dihafal.	155
3. Saya menjawab soalan guru di dalam kelas.	156
4. Guru menghurai ayat- yang di baca untuk difahami isinya	156
5. Guru memperdengarkan bacaan terhadap ayat-ayat al-Qur'ān	157
6. Guru memberi peluang kepada murid membaca ayat-ayat	157
7. Suasana membosankan dan mengganggu tumpuan pelajar	158
8. Ketiadaan buku teks/ al-Qur'ān / buku Iqra'	158
9. Ketiadaan alat-alat bantu mengajar dan belajar	159
10. Mengakhiri dengan penilaian	159
4.4.5 Bahagian E : Persepsi murid terhadap sikap guru al-Qur'ān	161
1. Mempunyai disiplin yang tinggi	161
2. Selalu memberi bimbingan kepada murid	161

3. Memberi galakan (motivasi) supaya sentiasa membaca al-Qur'ān	162
4. Menitik beratkan kepada pelajar tentang adab-adab al-Qur'ān	162
4.4 Kesimpulan	164
4.4.1 Latar belakang responden guru dan murid	164
4.4.2 Tahap minat responden terhadap pelaksanaan pengajian al-Qur'ān	165
4.4.3 Tahap keberkesanan responden terhadap pelaksanaan al-Qur'ān	165
4.4.4 Pelaksanaan kelas pengajian al-Qur'ān sekolah rendah Islam	166

BAB KELIMA KESIMPULAN DAN PENUTUP

5.0 Pendahuluan	169
5.1 Ringkasan Kajian	169
5.1.1 Ringkasan kajian	169
5.1.2 Pelaksanaan pengurusan dan pentadbiran	170
5.1.3 Pelaksanaan pengajian al-Qur'ān sekolah rendah Islam swasta	173
5.1.4 Pelaksanaan pengajian	174
5.2 Cadangan	174
5.2.1 Pedagogi dan teknik mengajar	175
5.2.2 Alat bantu mengajar	176
5.2.3 Penilaian dan aktiviti al-Qur'ān	177
5.2.4 Guru perlu membaharui ilmu	177
5.3 Kajian Lanjutan	177
5.4 Penutup	178
5.4.1 Langkah untuk meningkatkan mutu pembelajaran al-Qur'ān	178
5.4.2 Pemilihan guru al-Qur'ān	179
5.4.3 Seminar, kursus dan latihan	180
BIBLIOGRAFI	183

LAMPIRAN	189
-----------------	------------

- Lampiran 1: Surat pengesahan tajuk
- Lampiran 2: Surat kebenaran menjalankan penyelidikan
- Lampiran 3: Surat pengesahan menjalankan penyelidikan dari SRI Aman
- Lampiran 4: Surat pengesahan menjalankan penyelidikan dari SERI al-Hikmah
- Lampiran 5: Surat pengesahan menjalankan penyelidikan dari SRI Kiblah
- Lampiran 6: Borang soal selidik responden guru
- Lampiran 7: Borang soal selidik responden murid
- Lampiran 8: Ujian rintis
- Lampiran 9: Logo organisasi dan sekolah
- Lampiran 10: Lokasi sekolah-sekolah rendah Islam swasta
- Lampiran 11: Gambar-gambar Sekolah
- Lampiran 12: Gambar suasana pembelajaran dalam kelas
- Lampiran 8: Carta organisasi pusat pendidikan Aman
- Lampiran 9: Peta Kota Bharu Kelantan

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Tajuk	Halaman
Jadual :1.01	Nama-nama surah dalam al-Qur'ān	29-30
Jadual :2.02	Senarai nama sekolah Islam swasta di bawah JPS	70-73
Jadual :2.03	Senarai nama sekolah dan kod pendaftaran	75-76
Jadual :2.04	Senarai nama-nama sekolah Islam di bawah PERSIAP	76
Jadual :3.05	Masa al-Qur'ān dan mata pelajaran lain dalam seminggu	108
Jadual :3.06	Objektif pengajian al-Qur'ān	109-110
Jadual :3.07	Perancangan mengajar dan langkah mengajarkan al-Qur'ān	113-114
Jadual :3.08	Pelaksanaan sukatan pelajaran tilawah (Tahap Pengenalan)	114-116
Jadual :3.09	Nilai <i>alpha</i> bagi setiap boleh ubah	123
Jadual :4.10	Soal selidik (Jantina Guru)	124
Jadual :4.11	Soal selidik (Umur)	124
Jadual :4.12	Peringkat tertinggi pendidikan	125
Jadual :4.13	Status jawatan	126
Jadual :4.14	Tahap kemahiran membaca	127
Jadual :4.15	Pengalaman mengajar kelas al-Qur'ān	127
Jadual :4.16	Kursus-kursus pengajaran al-Qur'ān yang pernah diikuti	128
Jadual :4.17	Adakah anda suka dan seronok mengajar kelas al-Qur'ān	128
Jadual :4.18	Kursus pengurusan kelas dapat membantu guru	129
Jadual :4.19	Kursus amat jarang dilaksanakan	129
Jadual :4.20	Tempat dan masa kursus tidak dapat meningkat motivasi guru	130
Jadual :4.21	Statistik deskriptif persepsi guru terhadap kaedah	130
Jadual :4.22	Bilangan murid dalam satu kelas adalah selesa	131
Jadual :4.23	Bilik pembelajaran yang luas dan selesa	131
Jadual :4.24	Waktu pembelajaran yang selesa	132
Jadual :4.25	Kemudahan bantu pengajaran disediakan oleh sekolah	132
Jadual :4.26	Kaedah yang diguna ketika mengajar adalah sesuai & berkesan	133
Jadual :4.27	Anda sentiasa mempelbagaikan kaedah pengajaran	133
Jadual :4.28	Anda sentiasa memberi peluang kepada murid untuk mencuba	134
Jadual :4.29	Statistik deskriptif persepsi guru terhadap pelaksanaan	134-135
Jadual :4.30	Menekankan adab-adab membaca al-Qur'ān	136

No. Jadual	Tajuk	Halaman
Jadual :4.31	Kaedah yang sering anda gunakan ketika mengajar al-Qur'ān	136
Jadual :4.32	Kaedah yang anda gunakan ketika menyemak hafazan pelajar	137
Jadual :4.33	Kaedah yang sering anda gunakan ketika mengajar tajwid	137
Jadual :4.34	Ilmu-ilmu al-Qur'ān yang dihadapi kesukaran untuk mengajar	138
Jadual :4.35	Apakah tahap pencapaian bacaan al-Qur'ān murid-murid	138
Jadual :4.36	Kekerapan anda membuat rancangan mengajan harian (RPH)	139
Jadual :4.37	Pengajaran mengikut rancangan pengajaran tahunan (PMT)	139
Jadual :4.38	Apakah sikap pihak pentadbiran terhadap program al-Qur'ān	140
Jadual :4.39	Jantina (responden murid)	141
Jadual :4.40	Darjah	141
Jadual :4.41	Pekerjaan Ibu bapa/keluarga	142
Jadual :4.42	Peringkat tertinggi pendidikan ibu bapa/penjaga	143
Jadual :4.43	Saya suka belajar al-Qur'ān	144
Jadual :4.44	Al-Qur'ān adalah mata pelajaran yang mudah dipelajari.	144
Jadual :4.45	Saya suka guru mengajar al-Qur'ān	145
Jadual :4.46	Saya suka mengikuti kelas tambahan al-Qur'ān di sekolah	146
Jadual :4.47	Saya rasa mencukupi masa belajar al-Qur'ān dalam kelas	146
Jadual :4.48	Saya suka membaca dan menghafal al-Qur'ān pada masa lapang.	147
Jadual :4.49	Saya suka melibatkan diri dalam aktiviti al-Qur'ān.	147
Jadual :4.50	Saya berminat untuk menguasai al-Qur'ān sepenuhnya.	148
Jadual :4.51	Statistik deskriptif bagi sub-topik minat responden murid	148-149
Jadual :4.52	Kebolehan mengenal huruf <i>Hijāiyah</i> dan makhraj huruf dgn betul	149
Jadual :4.53	Kebolehan saya menyebut kalimah al-Qur'ān	150
Jadual :4.54	Kebolehan saya menyebut kalimah al-Qur'ān yang bersambung	150
Jadual :4.55	Kebolehan saya mengenal tanda-tanda yang terdapat dlm al-Qur'ān.	151
Jadual :4.56	Kebolehan saya membaca al-Qur'ān mengikut hukum tajwid	151
Jadual :4.57	Kebolehan saya menghafal surah lazim surah-surah pilihan.	152
Jadual :4.58	Kebolehan saya membaca surah <i>yāsīn</i> dengan bertajwid	152
Jadual :4.59	Sepanjang mengikuti pengajian al-Qur'an, saya rasa mahir	153
Jadual :4.60	Statistik deskriptif bagi sub-topik pencapaian murid	153-154
Jadual :4.61	Saya mendengar bacaan al-Qur'ān melalui CD,VCD dan lain-lain	155
Jadual :4.62	Saya menulis ayat-ayat yang hendak dihafal.	155
Jadual :4.63	Saya menjawab soalan guru di dalam kelas.	156

No. Jadual	Tajuk	Halaman
Jadual :4.64	Guru menghurai ayat- yang di baca untuk difahami isinya	156
Jadual :4.65	Guru memperdengarkan bacaan terhadap ayat-ayat al-Qur'ān	157
Jadual :4.66	Guru memberi peluang kepada murid membaca ayat-ayat	157
Jadual :4.67	Suasana membosankan dan mengganggu tumpuan pelajar	158
Jadual :4.68	Ketiadaan buku teks/ al-Qur'ān / buku Iqra'	158
Jadual :4.69	Ketiadaan alat-alat bantu mengajar dan belajar	159
Jadual :4.70	Mengakhiri dengan penilaian	159
Jadual :4.71	Statistik deskriptif bagi sub-topik melihat kaedah pelaksanaan	160
Jadual :4.72	Mempunyai disiplin yang tinggi	161
Jadual :4.73	Selalu memberi bimbingan kepada murid	161
Jadual :4.74	Memberi galakan (<i>motivasi</i>) supaya sentiasa membaca al-Qur'ān	162
Jadual :4.75	Menitik beratkan kepada pelajar tentang adab-adab al-Qur'ān	162
Jadual :4.76	Statistik deskriptif bagi sub-topik melihat etika kerja guru	163

SENARAI GRAF

No. Graf	Tajuk	Halaman
Graf :4.01	Jantina responden guru	124
Graf :4.02	Umur responden guru	125
Graf :4.03	Status jawatan responden guru	126
Graf :4.04	Pengalaman mengajar responden guru	127
Graf :4.05	Kursus-kursus yang guru mengikuti	128
Graf :4.06	Jantina responden murid	141
Graf :4.07	Umur responden murid	142
Graf :4.08	Pekerjaan keluarga	142
Graf :4.09	Pendidikan ibu bapa	143
Graf :4.10	Tahap persetujuan murid al-Qur'ān pelajaran yang mudah	145

SENARAI LAMPIRAN

- Lampiran I : Surat pengesahan tajuk
- Lampiran II : Surat kebenaran menjalankan penyelidikan
- Lampiran III : Surat pengesahan menjalankan penyelidikan dari SRI Aman
- Lampiran IV : Surat pengesahan menjalankan penyelidikan dari SRI al-Hikmah
- Lampiran V : Surat pengesahan menjalankan penyelidikan dari SRI Kiblah
- Lampiran VII : Borang soal selidik responden guru
- Lampiran VIII : Borang soal selidik responden murid
- Lampiran VIII : Carta organisasi pusat pendidikan Aman
- Lampiran IX : Gambar-gambar Sekolah

SENARAI KEPENDEKAN

S.W.T.	-	Subb <h>ā</h> nahu wa Ta' <h>ā</h> lā
S.A.W.	-	Salla Allāh alaihi wa Sallam
A.S	-	'Alayhi al-Salām
R.A	-	Rađiyaullah 'Anh
AQ	-	Al-Qur'an
Prof.	-	Profesor
Dr.	-	Doktor
c.	-	Cetakan
j.	-	Jilid
Juz.	-	Juzuk
h.	-	Halaman
<i>ibid.</i> ,	-	ibidem (rujukan pada tempat yang sama)
<i>op.cit.</i> ,	-	Opera Citato (dalam karya yang dirujuk sebelumnya)
terj.	-	Terjemahan
Tahq.	-	Tahqīq
t.t.	-	Tanpa Tahun
t.p.	-	Tanpa Tempat Percetakan
Sdn.Bhd.	-	Sendirian Berhad
m.	-	mati
bil.	-	bilangan
H.	-	Hijrah
M.	-	Masihi
SRI	-	Sekolah Rendah Islam
SRIS	-	Sekolah Rendah Islam Swasta
UPSR	-	Ujian Pencapaian Sekolah Rendah
UPSRI	-	Ujian Pencapaian Sekolah Rendah Islam
SPSS	-	Program Sistem Statistik Pukal Sain Sosial
UM	-	Universiti Malaya
KL	-	Kuala Lumpur
DN	-	Darun Naim

KKQ	-	Kelas Khas Kemahiran al-Qur'an
JPN	-	Jabatan Pelajaran Negeri
KPM	-	Kementerian Pelajaran Malaysia
Ed.	-	Edisi
KB.	-	Kota Bharu
Kel.	-	Kelantan
PERSIAP	-	Persatuan Sekolah Islam Persendirian

JADUAL TRANSLITERASI HURUF ARAB

EJAAN DAN TRANSLITERASI

Ejaan yang digunakan adalah mengikut daftar ejaan rumi baru Bahasa Malaysia (1987), terbitan Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur. Ejaan yang berkaitan dengan bahasa Arab digunakan mengikut pedoman transliterasi huruf Arab ke huruf rumi (1988), terbitan Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur. Pengecualian daripada menggunakan pedoman itu bagi kes-kes berikut :

1. Bagi akhir perkataan asal yang ditulis dengan "ـ" (*tā' marbūtah*) dibunyikan mengikut sebutan "ـ".
2. Tanwin dieja tidak mengikut sebutan tetapi mengikut tulisan. Contoh : *sur'ah* (سُرْعَة), *sā'ah* (سَاعَة), *dabbara* (دَبَّارَة).
3. Alif Lam (ا ل) ditransliterasikan sebagai al (sama ada bagi *Lām Shamsiyah* atau *Lām Qamariyyah*) yang dihubungkan dengan kata berikutnya dengan tanda sempang. "a" dalam "al" hukum huruf besar menurut pedoman umum ejaan Bahasa Malaysia. Sebaliknya hukum huruf besar terpakai kepada huruf pertama kata berikutnya.
4. Istilah sesuatu perkataan yang berasal daripada perkataan bahasa Arab tetapi telah menjadi sebutan umum Bahasa Malaysia adalah dieja mengikut perkataan Bahasa Malaysia.

Senarai pedoman tersebut adalah seperti berikut :

1. Konsonan

KONSONAN					
Huruf Arab	Huruf Jawi	Huruf Arab	Huruf Jawi	Huruf Arab	Huruf Jawi
ا	A	ج	z	ق	q
ب	B	س	s	ك	k

Sambungan:

KONSONAN					
Huruf Arab	Huruf Jawi	Huruf Arab	Huruf Jawi	Huruf Arab	Huruf Jawi
ت	T	ش	sh	ل	l
ث	Th	ص	§	م	m
ج	J	ض	ɖ	ن	n
ح	H	ظ	ʈ	و	w
خ	Kh	ڙ	ڙ	ه	h
د	D	ع	'	ء	,
ذ	Dh	غ	gh	ي	y
ر	R	ف	f	ة	h,t

2. Vokal

VOKAL					
Vokal Panjang		Vokal Pendek		Diftong	
آ	ā	ـُـ	a	او	Aw
و	ū	ـُـ	u	اي	Ay
ي	i	ـِـ	i	يـ	Iyy/i

Sumber: Berdasarkan Pedoman Transliterasi Huruf Arab ke Huruf Jawi, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1998.

Catatan :

Istilah atau perkataan yang berasal daripada perkataan Bahasa Arab tetapi telah menjadi sebutan umum Bahasa Melayu adalah dieja mengikut perkataan Bahasa Melayu.